

НАПРЪДЪКЪ

ВЪСТНИКЪ ЗА НАРОДНИ, ПОЛИТИЧЕСКИ И КНИЖЕВНИ НОВИНИ

НАПРЪДЪКЪ излиза всяка сѣбота. — Годишното спомоществованіе е, една Тур. Лира златна. А шестмѣсечното, половина Л. Т. — Възгъ отъ Дарскаята, шестъ бел. меджиджета вѣчески **ПРЕДЛАТЕНИ**. — Писма неосвободени; отъ поща парасж и нажжовани за вѣстникъ не сѣдружени сѣ предлатата си не сѣ приети. — Настоятели отговарятъ за заплатата и иматъ право да зематъ на петнадесетъмѣсечъ едно, като събератъ отъ 5 спомоществования на юрь.

Подписката на спомоществованията става въ Цариградъ — Аюнианъ Ханъ № 14 при Г-на И. Найденова редактора и притежателя. — Статии и дописки за общо. лезни и народни работи са съставлявани съ благодарение, изъ всякий случай трябва да сѣ снабдени съ потребнитъ си подписи. — За обнародване на частни известия сѣ плаща по два гроша на редъ. — Испращанитъ статии и дописки за обнародване, обнародвани или не, назабъ са невращатъ никому.

Спомоществованията почивуватъ отъ началото на всякой мѣсець

Учителскиятъ съборъ въ Руссе.

Важното питаніе за народното просвѣщение става все повече и повече предметъ на серозни разисквания между насъ. Намъ е приятно и драго като гледаме това утѣшително явление, здравина, сигуренъ бѣлизъ че вече ний погледваме по дълбоко на работитъ, че познаваме най-голямата си потребба и че зломо единъ нѣтъ на явѣ ний потърсвами радикалното му лѣкарство. Подиръ учителскитъ събори въ Шуменъ, въ Самоковъ и въ Ловичъ (за този послѣдний нѣмаме никакви известия), ний имаме вече и учителскиятъ съборъ въ Руссе, градъ който всекога сѣ е надарвалъ да не остане по-долу отъ първостепеннитъ бѣмарски срѣдища въ просвѣщеніето, въ родолюбіето и въ похвалитъ дѣла.

Безъ да правимъ повече забикалки, ний ще сражаваме Негово-Високопресвещенство Свето-Доростолочервенската въ приодиваніето, което е показало за да сѣ събере учителскиятъ съборъ и ще похвалимъ дѣятелнитъ учители отъ неговата епархія, които сѣ показали пълна готовностъ за посръщаніето на дългото. Работитъ сѣ по краснорѣчиви аполюисти въ такъвизъ обстоятелства. За това ний като оставяме за други случаи да съобщимъ дѣлнитъ на учителскиятъ съборъ въ Руссе, за сѣга помѣстимъ писмото което ни извѣстива тѣзи радостни новина.

Ето това писмо.

Руссе 2 Ноемврий 1874.

Прѣзъ тѣя минали-тъ дни са държа тукъ учителскиятъ съборъ, като ония кон-то, по заповѣдь отъ Екзархята, са направиха и другадъ сѣ главна цѣль да сѣ дадатъ мѣстна-та учителитъ за какъ да са потикне напредъ отечественно-то образование, било сѣ улущеніето на сѣществующитъ първоначални училища, било сѣ построеніето на нови тамъ дето ги нѣма. Около тріесемнина учители, градски и селски, между които по единъ отъ Силистра, отъ Тутраканъ и отъ Разградъ, са срѣщалихъ три-четыре пѣти въ общинската стая на Зографскитъ метохъ, енички со сѣрдца еднакво раступкани отъ радостъ-та че имъ сѣ прѣдложила трѣсената възможность да сѣ срѣщнатъ за да развѣдятъ помежду си нѣкои идеи касателно до общото дѣло на народно-то развитіе на кое-то и оны сѣ отъ най-ревностни-тъ творци. Свѣтъ-тъ отворенъ отъ Негово-Високопресвещенство Митрополитъ, Доростоло-Червенскій, пролѣжешъ и свършенъ подъ прѣдсѣдательството на достѣйшии му епископъ Г. Климента Браицкій, свѣтъ-тъ тури особено усердіе да отговори прилично, на напѣреніето сѣ което бѣше свикавъ. Рѣдътъ и тишината не прѣставахъ нито на мигъ да владѣятъ въ засѣданіята прѣзъ сичко-то нѣтъ кѣсо продълженіе; а това само доказва доста важностьта на него свѣтъ и благоуразуміето на ония кон го сѣставяха.

Впрочемъ наша-та Митрополия която върши работи-тъ си сѣ едно рѣдко умѣене, постѣни и въ това обстоителство по начинъ да нѣма, за единъ лесно раздразнителни чувствителности, што сѣпка отъ причина да сѣ сблѣзняватъ. Една скромна-та стрѣха на метоха, безмѣлний свидѣтель на разискваніята на свѣтъ, една тя знае сичко-то взаимно изліяніе, помежду членове-тъ му, на чувства отъ братство, отъ родолюбіе, отъ прѣданность, отъ самоотверженіе. Отъ Руссенскій учителскиятъ съборъ, тогава даже когато не бы сѣ явило, като съдѣствие, нѣщо практично, произлѣже не посредствено тая грѣмидна полза че тріесемнина разумни и дѣтелни обработваче на една сѣща почва сирѣчь на умѣ-тъ на млади-тъ българчета, надѣжда на народа ни и на място-то ни, сѣ върнаха да захранатъ, силъ служба-та си, пѣни сѣ прѣпени сѣмъ за да продължатъ челолюбивий-тъ си подвигъ, и цврѣсто рѣшени да сѣ неотчѣятъ отъ нѣкои бѣдпостъ, да сѣ неуплашатъ отъ нѣкой прѣчка за да каратъ тоя подвигъ както трѣбъва, и то сѣ толкова по голяма вѣра за въ успѣхъ колкото е по дѣйствително надъ нѣхъ отеческото покровителство на царското правителство, благодареніе на сегашний нашъ просвѣтѣль и почтенъ главенъ — управитель, Н. Пр. Мехмедъ Асипъ Паша.

Нѣма съмнѣніе че сполуката на русенскій съборъ, отъ точка зрѣнія, която показихъ, е, въ голяма частъ, плодъ отъ благата дума на дѣдо Григорий, дума която притежава мощъ-та така да рѣчъ, да електризира умоветъ и да ги накарва да сѣ здущаватъ въ видъ за общо добро. Не малко спомогна да добьемъ тая сполука и Н. Боголюбіе епископъ-тъ Браицкій който прѣдсѣдава тоя съборъ. Азъ сѣ въздържахъ тоя пѣтъ да покажа нѣкое мнѣніе възъ рѣшеніята на събора. Азъ ще сторя това когато тѣя рѣшенія видатъ бѣлъ свѣтъ, чрезъ легалний пѣтъ, тоестъ чрезъ екзархята на която мисля да сѣ вече пратени.

Валко Нейчовъ

Главното питаніе.

Устѣнами са дълбоко нажалени въ минутата когато хващамъ перото за да посветимъ нѣколко редове на онызи хамелеонова политика, която виждаме на послѣднѣ да разиграва въ *Влькъ*, извѣстенъ органъ на извѣстни чѣли. Дълбоко нажалени, казвами, защото сѣ виждаме принудени да съземъ на едно мно-го писко стѣпало та да сѣ боримъ съ единъ противникъ, какъвто е сѣчинителъ-тъ на *Влькъ*. Но, не! ний нѣма да на правимъ това. Нека му бѣждѣ халалъ всички псувани, всички неблагопристойни сепитати, всички мерзостни подмѣтанія, които въ отчаяніето си той, види сѣ, безразсѣдно е употребилъ.

Здравомислящитъ наши чиеатели, които ни сѣ слѣдвали до сѣга, проумѣли сѣ напълно какви цѣли гони нашъ вѣстникъ. Ний считамъ за изишно да нѣмъ распра-

вами че думата *демогически органъ* сѣ която ни е почелъ прокопсанныи-тъ редакторъ на *Влькъ* не е нищо друго освѣнъ прихъ въ очитъ. Нѣколко брое-ве на *Напрѣдъкъ* сѣ предъ читателитъ ни и отъ тѣхъ-тъ могатъ да сѣ състави най-ясно понатие за цѣльта и политиката му. Колкото за *Влькъ*, намъ е отгратително да посочваме на какви цѣли и на какви господари служи! Ний не искаме да расправяме на читателитъ си че една голяма частъ отъ умствениитъ произведениа на този крѣстатъ листъ сѣ употребяватъ за осигуряваніето на нѣ-какви си три милиона; ний не обичамъ да показваме кога и защо презрѣломъ-дру-ващия и недѣтенски размишляющия сѣ-чинителъ на *Влькъ* посѣщава нѣкъдѣ нѣ-кои канцеларии и калугерски келии. Да раскривамъ това за насъ е отгратително, защото нашата свѣсть, нашъ разумъ не сѣ до толкозъ затѣпени што да сѣ хващамъ за най-непростителнитъ въ публицистиката оржия.

Всѣки, който е слѣдвалъ редовно да сѣ занимава напоследнѣ съ нашето вѣ-стникарство е разбралъ защо послѣдний брой на *Влькъ* е цѣль-цѣлинничѣкъ по-светель на отчаянъ вѣкъ, какъвто е ка-дженъ да издаде само онзи злодѣй, който вижда да сѣ съспиватъ всички плано-ве, що е готвилъ за постиганіето на своята злодѣйска цѣль. Останѣлъ самъ-самичѣкъ безъ да има никакви въз-разители, *Влькъ* сѣ радваше въ дълбочи-нитъ на свѣто си че ще може да разиграва безнаказанно своята политика, че ще може да увѣчее съ короната на сполуката тържественний си походъ и че ще при-добне обѣщанни нѣкои благоволенія. Но на провидѣніето, види сѣ, не било уго-дно што българскій-тъ народъ да сѣ освѣщава отъ предѣлната за очитъ и ослѣпителната за духоветъ свѣтлина на *дѣртелскитъ* и *презрѣли мудрувания*. И поевнѣхъ сѣ на българскій небосклонъ двѣ други свѣтлани, които не прилича-хъ въ нищичко на свойтъ побратимъ.

Влькъ продължаваше да отива изъ на-чертанныи си пѣтъ и сѣ много покри-тость, сѣ хитра лицемѣрность и сѣ най-заобиколени пѣтища, той продължаваше да сѣе сѣмена, отъ които сѣ надѣваше богата жетва. Въ това време *Влькъ* сѣ на-правихъ нѣкои блѣжки и му сѣ посочихъ нѣкои непростителни постѣнки. Освѣнъ това отговорѣтъ на екзархийското на-челство на Руссенското прошеніе дойде като грѣмъ да порази *Влькъ* и неговитъ. Подобенъ на ехидната змия, която е ний малко докачена или настѣпена, ужасенъ, расѣненъ и сѣ най-крѣвнишка замахва-нѣ сѣ исправя смиренний оизи *Влькъ* и въ буйностьта си искара онова произ-ведение, което видѣте вече въ послѣ-дний брой. Въ отчаяніята си простъ *Влькъ* сѣ помѣжилъ да изчерпи всички думи и израженія на единъ човѣкъ, който по-знава че тѣзи думи бѣхъ сѣ отпразвили кѣмъ него ако само възразителитъ му бѣхъ имали неговата подла и писка душа.

За голяма злочестина на този вѣст-никъ, при всичкитъ измамниви думи кон-

то като стрѣвъ подлага, за да измамни и да хване съ вѣднцата си свѣтъ читателитъ, при всичкитъ отровни и ядовити стрѣли, които отпраща като за отгръща-нѣ на едно слабо докаченіе, ний сми въ състояніе да му, кажемъ че този не-говъ шпѣтъ е твърдъ слабъ и че ако той сѣ скрива задъ него само главата да не мисли че оставѣтъ на неговото тѣло сѣ не види.

Тѣзи нѣколко думи сѣ за освѣтленіе на нашитъ читатели, които може би да не сѣ разбрали положителната причина дѣто *Влькъ* въ послѣдний си брой сѣ е ображѣлъ съ всички ядовити стрѣли, съ всички бомби и митральози, достѣйни са-мо за такъвъ юнакъ какъвто е *Влькъ*. Колкото за питаніето което този ужъ неде-могически вѣстникъ отпраща кѣмъ два-та *демогически* вѣстници сирѣчь: какъ опредѣлваме Българската Екзархия, ний го напѣрваме и съшпѣно и глушаво. Какъво нѣщо е Българската Екзархия, кол-ко ни е била потребна и какъ я опредѣ-лаваме ний, това сѣ питаніе които на-шитъ петнайсетгодишни теглила и борби развихъ а единъ Импер. Ферманъ дой-де да рѣши, да потвърди. *Вече Българ-ската Екзархия не е проста идея* както сѣ позволява публично да проповѣдва *Влькъ*, а е дѣло, fait-accomplі, постано-вление, освѣтено отъ обстоятелствата. Не! не е питаніето тамъ; и ако вашата по-литика е откровения, вѣй господа, коп-то на всѣки редъ сѣ хвалите съ *черко-вичество* и съ *тартюфство* излѣзте да ни кажете: законно и правилно ли е съ-ществуваніето на днешната Българска Екзархия или не? Его главното питаніе.

ПРѣДИЗВИКАНЪ ОТГОВОРЪ.

Въ 43 й брой на *в. Влькъ* прочетохъ единъ отговоръ отъ нѣкой си даскалъ Донця кѣмъ Бати. Даскалъ Дончо при другото си оправда-ніе споменува че ималъ разговоръ съ единъ ученикъ отъ царското мед. училище въ книжар-ницѣ-тъ на Г-на Момчилова въ Руссе. Като си припомямъ че мене бѣ паднала чѣстьта да сѣ разговарямъ въ Руссе върху това азъ незнамъ да сѣмъ говорилъ съ нѣкой си даскалъ Донця; Помня добръ че стана разговоръ за Цариград-скитъ училища и Букурешката Медицина съ Г-на П. Димитровъ, който нѣсп нарицалъ хо-дѣята, професоръ на турскыи языкъ въ Англий-ското училище на Румели-Хисаръ. Не е чудно между това Г-нъ Димитровъ да сѣ е метамор-фозиралъ въ смѣшното име даскалъ Дончо, сѣ което покрито е искалъ да го зачекне Батю. Като виждамъ че поный даскалъ Дончо извѣща истината а нѣщо п прѣвѣчива; то азъ рѣшихъ да му отговорѣмъ съ нѣколко думи, колкото са касаетъ до моето съ него срѣщаніе.

1.^о Даскалъ Дончо казва че не говорилъ ни-що за Царскыя Лицей. Чудно нѣщо да сѣ на-еме да скрие думитъ си, който говореше прѣдъ нѣколко присѣствующи въ книжарницѣ-тъ. Не-ка си припомнимъ добръ, не казваме ли че янало изкакви си Батерія която, спорѣтъ него, немо-гли были лицейскитъ професори да я употре-бляватъ, а тѣхнѣтъ учители могли да сѣ въз-позуватъ отъ тѣзи Батерія, за да направятъ едно освѣтленіе въ денѣтъ на Дунавната. Нека си припомнимъ че какъ отъ тѣтъ заключаваше и потвърждаваше милостьта му че Лицейтъ не стручалъ и напразно сѣ губели ученицитъ прѣ-мето въ него, като немогло да извади ученици и учители като даскалъ Дончи.

За тѣзи Батерія е ставало шумъ много пѣ-

ти на разни места отъ сѣлий, което той всѣкога е ималъ за доказателство на върховността на тѣхните учители. Азъ ли е това, даскалъ Дончо?

2.^о Колкото за Цариград. Мед. Училище, за което Батю, не искал да отваря дума, ако и да има свѣдѣния, то за него самъ даскалъ Дончо са изпраща да ни каже че станало дума и са препиралъ за него. Между това той споминува само че са говорили за лат. езикъ, а другите укори, било за училищата, било за чистотъ лица пренѣжана. Както я да е, мене, не ми е намѣреніето тукъ да повтарямъ бръшолевенита му, въ понеже са научавамъ че неговата мисль е била въ пътуваніето си само и само да хули другитъ Цариградски училища, да а замисва очитъ съ фалшивитъ фалби на Робертъ Колежъ, заради туй забѣлжаватъ му, че е срамъ на единъ даскалъ оладжакъ като него да си препорача по този начинъ, и по добръ бы било да търсѣ похвалитъ на училището си другадъ, а не въ укориваніе на ония училища, които не е въ състояние да оцѣни.

3.^о Негова мисль като постигъ единъ пътъ Букурешкото Мед. Училище, изведнѣжъ заключилъ че това училище си намѣря на по голѣмъ степенъ отъ Цариград. Мед. Факултетъ. Въ трѣба да знае че има хора, които сѣ ходили по нѣколко пъти; и ако е заключилъ отъ лат. езикъ или отъ единъ лабораторъ за когото казваше че е билъ за ученицитъ, то тамъ много е излизалъ; лабораторътъ е чистенъ за нѣколко ученици които са намѣряли въ болницата на Колина. Глупаво нѣщо е да говори челоуѣкъ за нѣща отъ които нѣма никакво познание!! А колкото въ Цариград. Мед. Факултетъ прѣдѣва ли си лат. езикъ или не? или ако си не прѣдѣва защо и за какво? то училището си има управители и учители които нечакатъ отъ събититъ или укоритъ и фалбитъ на даскалъ Дича.

4.^о Най послѣ питамъ даскалъ Дончо: не бѣхте ли нѣе прѣди 3 години когато за прѣвъ пътъ си сѣрѣцнахте въ нашето Англичко училище, дѣто мѣ показвахте струшената Атиодова машина, която съставляваше съ нѣколко харти наши музей, не бѣхте ли вѣй който хуляхте и Лицея и Мед. Училището съ всякакви нападателни думи, като си отправяхте съ единъ ораторски тонъ къмъ мене и другаря ми и не си посвѣняхте да кажете слѣднѣтъ думи: нѣкой чувствителенъ челоуѣкъ не бы въсприѣлъ да живѣе въ знаніето на Гюль-хането (дѣто бѣше тогавъ Мед. Факултетъ). Съ тѣзи думи, разумна ся, искаше да ми посрамѣ прѣвъ съученицитъ ми и другарятъ ми, а да похваляте 4-тѣхъ стѣна на новото ви училище.

Но мѣн не ми е пѣтъла да хваля или да корѣмъ едното или другото училище, защото прѣвъ очитъ на свѣта сѣ излизалитъ ученици и на тритъ училища. Желѣмъ само да бѣлѣжъ още единъ пътъ че заслѣпенъ отъ нѣкаква ил страсть, даскалъ Дончо (сѣйшнѣо нѣе, което е прѣнелъ на драго сърце единъ професоръ) искаго си е отличавалъ въ хлѣвоусто укориваніе и нападения на онова което не е американско или англичанско.

Добритъ ученици въ Робертъ Колежъ ще ми опроститъ за искаваніето на тѣзи истини. Тѣ знаятъ добръ че стадо безъ мѣрша не бива.

Цариградъ 6 Ноемвр. 1874.

И. П. Шишко

Ний дадохме място на този предизвиканъ отговоръ, който билъ изпратенъ и до Вѣжъ. Значитъ и отъ други нѣко места са научавахи за недобритъ обходи на наричанитъ даскалъ Дончо. Въсползвами са отъ

случай да забѣлжеме че не е само той въпитаванъ въ Робертъ-Колежъ, но за похвала и честъ на това заведение токоречи само противъ него илами нѣкой неприятели. Основъ това публичнитъ лѣжси и зискуватъ и публично изобличение. Това казвами ний за прѣви и послѣднитъ пътъ. Дано бѣлѣжката ни хванѣше място.

Дописки на «Напрѣдъкъ.»

— 0 —

ЦАРИГРАДЪ, 8 Ноември 1874.

Отъ по интереснитъ приключения, които пѣмаи този пътъ да съобщимъ на читателитъ си е и оставката на Негово Преосвѣщеніе С. Врачанскій Г. Аперкий. Което ще каже че въ двѣ недѣли отгорѣ ний имамъ двѣ оставки на български владци. Да бѣше само това, то какъ и да било но по скръбното е че освѣтъ тѣзи двѣ оставки, говори са и за другъ, които билъ на пътъ.

Нека говори всѣки както му са ще, а азъ ще кажъ че не мога да си растѣкувамъ какъ станатъ тѣзи работи у вѣдѣ и кажъ ще му отиде края ако вършимъ все въ този пътъ, който сѣмъ хванѣли. До колкото ний разбрани работитъ, една важна причина отъ несползото стоење на работитъ е и тѣзи дѣто нашитъ и владци и община не сѣмъ още обзрѣли на дѣлѣжне пѣмване на вѣтрѣшната наредба въ епархитъ. Тѣ, видя са, не могатъ йоще да схванѣтъ на пѣлно необходимата потреба отъ едно урѣждане споредъ единъ законъ, какъвто е на прилѣръ *Устава*. Въ този случай поне ний не намѣрями грѣшката въ екзархийското ни началство, което до колкото знаемъ е и спѣшно снѣта длѣжностъ. Екзархитъ е писала и препорѣчваха много пъти и на владцитъ и на събитѣ по епархитъ че законътъ за урѣдженіето на Екзархитъ изобщи и на епархитъ частно е оный уставъ, който са изработи отъ народнитъ съборъ. Но, трѣба да го кажемъ съ жалостъ, препорѣжката и наставленіята на Екзархитъ ни на да ли намѣряватъ всѣкога добръ отзивъ дѣто трѣба. А до кога тѣзи неразбраници, тѣзи безредци и тѣзи мѣчотни, които заплашватъ дору и самото съществуване на Екзархитъ.

Споредъ една извѣстия които дошли въ Руссе азъ бѣрзамъ да Ви извѣстя че Руссенското прошение въ този градъ произвелъ едво впечатлѣние съвѣтъ противоположно на онова, което са очижали, може би, предѣлнителитъ му. Населеніето било насѣтрѣно и ставало дѣже дума за ново прошение съ което да й са извѣя че населеніето не е съгласно съ оный копто сѣмъ си познвали да прѣвѣтъ тѣкѣно начително на Екзархийското ни началство прошение. Между това трѣба да Ви кажъ че това е слухъ и до колко е истинѣ то нѣще са забавя да Ви извѣстя допълъ. Като е думата за Руссе нека не забравя да Ви кажъ че и тамъ напослѣднѣо са държалъ учители съборъ, расправата за дѣлата и рѣшеніята на който били спратени до екзархийското ни началство. Стремленіето на нашитъ учители къмъ едно олучшаване въ училищното обучение е бѣдѣтъ утѣшителенъ и насърчителенъ.

Толкозъ за сега.

ПЛОВДИВЪ. — 27 Октомври 1874. — Въ 11-ий брой на вѣстника ви пѣмѣше една дописка отъ града нѣ, въ който, прѣ друго, пишаме и за недостоинството и дошѣтъ постъпки на намѣстника на Н. Пр. Панарета

Не само въ село Е. но и въ цѣлоколия познавали дѣда Драгана, (тѣй сѣ зовѣлъ този старъ и прочутъ по добринитъ си чорбаджий) който за голѣмо чудо, билъ съвѣтъмъ противенъ на мислитъ и дѣлата на своитъ другари и събратия.

Много пъти той закрилѣлъ сиромаси и бѣдни отъ издѣлнически гошенія; много пъти той запазвалъ сирачета и вдовици отъ насилствѣния, и ги спомагалъ съ пари и свѣтъи. За туй, той билъ привѣлѣкъ върху си оирзата и на издѣлници чорбаджии и на злодѣи кѣрджалии. Той са растушаваше, само тогавъ когато са размишлѣше че го обичатъ всѣчки сиромаси и всѣчки ошѣми, които разбиратъ отъ добро.

Често пъти предадецъ на горчиви мисли върху бѣдинитъ на селото си, което гледалъ изложено на толкозъ тежки теглила и гонения, той казвалъ на себе си:

— Не ни стигатъ, Боже мой, не ни стигатъ, толкозъ теглила отъ дѣли и кѣрджалии, царски душмани, ами и нашитъ токо гледатъ да притискатъ и да мѣчатъ сиромаситъ.

Кѣрджалиитъ го познавали най-добръ. Тѣ знаяли че той е тѣхенъ душманинъ и че е употребилъ всѣчки средства за прѣмахвацѣто имъ; за това тѣ сѣмъ заклѣли да са отърватъ отъ него, да си от-

Епископа Гервасій. Това сичко сѣ бѣше право. Но Н. Боголюбіе като немощало да понесе тѣзи укори, намѣсливъ да са оправдае съ канугерско оръжіе: аниѣшитъ; тѣй на 19 того въ Каршикалийската цѣрква, въ Божественната служба, на олтарскитъ врата, каза едно толкозъ беззвучно и смѣшно слово шото якара понечето хора да възлѣзатъ отъ цѣрква. Той изрече клѣтвѣтъ си не само къмъ онези които са писали за него, но испати хъ сѣмъ и свѣтитъ ни ученикъ и писатели и вѣстницитъ ни за които не си за срами да каже: погнѣвъ да ги гори. — Тѣзи отнася на Епископа ни може, колко годъ, да го препорѣжи какъвъ е, може да служи като свѣдѣтелство на Екзархитъ какъвъ пастыръ пасе стадото и п може да докаже на Н. Пр. Панаретъ какъвъ намѣстникъ пѣмъ, който, намѣсто поиза, въ сѣка една работа, по прѣчина на глупоститъ си, вреда принася; за туй добръ ще е шото Н. Пр. Панаретъ да мисли какво трѣба да са направи. — Дошаво е еше отъ начало на устраниеніето на цѣрквата ни да са плачимъ отъ владцитъ си, които не сѣмъ вече гърци, но сѣмъ отъ помежудъ насъ, но еше по-дошаво е да замѣлѣваме истината. Нека когато са рѣкополагѣтъ владци освѣтъ като тѣ трѣба да прѣтеглятъ себѣса дѣли сѣмъ способни за туй, но и избирателитъ пѣмъ трѣба безпристрастно да слѣдитъ за тѣхнитъ способности и онези които ги рѣкополагѣтъ трѣба да пѣмъ подѣлѣтъ за достойнитъ да имъ даватъ този тежакъ товаръ. — Не стига челоуѣкъ само самъ себе си да мисли за достоење, но напѣтина трѣба да е такъвъ: а сѣкога: «хората хора пасѣтъ.»

Друго за какво да ви пишѣмъ освѣтъ да ви кажѣмъ и нѣщо за училищата: тѣ са сѣрѣдната хубостъ. — Ако общината трѣбаше да са на дѣва и да изиска единъ по-добръ успѣхъ отъ достойнството на учителѣтъ, трѣбаше мисля, да обрне вниманіе и къмъ въспитаніето на ученицитъ въ устройството на пансионитъ, които са станали като печалба на свѣи, който иска да са позува въ този случай отъ немарливостъ на общината. Тѣзи година трѣба да знаяте че пансионитъ сѣмъ на чѣло около 6 т. е. по-вечето отъ учителѣтъ, въ клѣшитъ дѣто жи. вѣйтъ, пребрали са и нѣколко ученици. — Не е забранено и само на ученици да си имѣтъ къща подъ наемъ и самичѣ да са въспитавѣтъ. — Ако е истина че въспитаніето вліе най-много върху истинското образование и ако ученицитъ пѣмътъ нужда отъ междувоспитѣ си помощъ вътъ отъ училището, то тогавъ общината не трѣба да злоупотребява повѣреніето, което са имали къмъ нея родителитъ на тѣзи младежи които пѣмътъ най-голяма нужда отъ истинско образование. — Искамъ да рѣжѣмъ шото по-добръ бы било ученицитъ да са съберѣтъ най-мече въ 2 пансіона а не въ 6 и общината да избѣра згодна къща за пансионъ и да надзирава за храната която са дава на ученицитъ, условіа, които не малко вліѣятъ върху здравіето и бистротата на духа на ученика. Толкозъ за сега.

Ако всичко казано за пансионерското въспитаніе на ученицитъ въ Пловдивъ е истина, то ний ще кажемъ само че такова нѣщо не очаквахме да чуемъ за Пловдивъ. Р.

СТАРА-ЗАГОРА. — Пишатъ ни отъ този градъ: «Научиха са тукъ че нѣкой много прокопсани български снове въ Цариградъ дѣлѣствували за изнасянето на екзархийското ни началство на вѣтъ отъ столицата. Тѣзи новина, която дойде да потвърди вѣжливий и услужливъ на извѣстни планове вѣстникъ *Вѣжъ*,

мѣстятъ съ истребванѣто на челоуѣта му и на самото него. За туй тѣ погубили снове вътъ му, когато тѣзи послѣднитъ отивали на пазаръ въ Р... и търсѣле му времето, пѣкой сгоденъ случай за да затриятъ и него, както и единичката му дѣщеря, Славка.

II.

Дълбока вечеръ е. Звѣздитъ бѣхъ зелни да са мердажѣтъ самъ-тамъ по небосклону. Настанѣлата тишина и мѣлчанѣто са прѣсичахъ само отъ лѣнѣто на селскитъ кучета — вѣрни пошпи парзванти.

Бѣше презъ мѣсець Октомври 18... Въ една къща на край село са чувахъ радостни провиквания, шумни пѣсени, свиритъ отъ свирки и гайди и тумканѣ отъ тапани. Веселитъ бѣхъ за неисканване; ялеше и пиеше са тукъ и на здравци въ честь и здравѣе на младоженци са напивахъ; дору и хорце са потропваше отъ време на време. Тѣй отъ всичко това лесно можаше да са разбере че тукъ са испраща свадба, че въ тѣзи къща са празнува сдружаванѣто на нѣкои млади.

Помежду шумнитъ смѣхове и викоуе на веселата дружина, нѣколко гласовити момци за пѣхъ една стара юнашка

раздразни не малко духоветъ на наши Загорчѣи. Както ми са струва нашитъ не ще са забавитъ да отправятъ протѣстъ до Екзархитъ противъ глупавитъ домогвания на речениитъ.

Ний тукъ не можемъ да са научимъ на комедитъ, които са разиграватъ въ вашето голѣмо село. Ний не можемъ да разберемъ какви сѣмъ тѣзи прошения за които токо говори *Вѣжъ* като поставя личността на Г. Кръстѣвича видя са за шѣтъ на доникѣтѣскитъ си подвѣзъ. Ний не знаемъ какъ да си пѣтъкуваме постъпката на нѣкои Руссенци, които искатъ възвѣнанѣто на Г. Кръстѣвича въ екзархийскитъ работи когато тозъ послѣдний на нѣколко пъти вече отказъ категорически че не рачи да поеме служба въ Екзархитъ.

Толкозъ за сега. Попротомъ щѣмъ ви съобщѣмъ нѣкои свѣдѣния изъ нашия градъ.»

САМОКОВЪ. — 19-ий Октомври 1874. — Приключеніето въ *Полбрене*. — Не сѣмъ въ състояние да ви опишѣмъ жалостното приключеніе на което бѣхъ свидѣтел; ще кажѣ само това което видѣхъ съ очитъ си. Вѣхъме по работа въ Панагюрище и на 13-ий текущата трѣгнахме за дома си съ двама още дружина; ний останахме да прѣнощеваме въ Полбрене. Дружината излѣзѣха по сѣдѣто за да си влѣятъ нѣколко работа, а азъ като останахъ самичѣкъ въ ханатъ влѣзохъ въ яхѣра да обидѣмъ конѣте си. Часѣтъ бѣше 12 1/2. Ненадѣшно са чу грѣмъ отъ нѣколко пушки. Този грѣмъ хвана да са продължава; погледнахъ изъ яхѣра шо да видѣмъ: хора вооружени добре, распорѣждатъ ся прѣвъ ханитъ. Дѣма застанаха на вратѣтъ, а бѣмъна влѣзоха въ ханатъ съ голи ножове въ рацѣ, а на околѣ ханатъ още, колѣцѣна бѣха не мога ви каза. Слушахъ само че тѣ непрекъснато да гърчатъ съ пушкитъ си. Отъ тѣзи шо влѣзоха въ ханатъ 4 рѣца ханана ханджѣта и 3 4-тата челоуѣци, шо бѣха вѣтре а дѣма се пушѣха по одайтъ да ограбятъ какъто намѣрятъ.

Въ дѣсѣгѣте на дружината като ненамѣрни пари земали ни препрѣкѣтъ и оружіята. Отъ ханджѣта нѣмѣха пари и като нѣмѣше да имъ даде, тѣ са опѣтаха да го вържатъ и приготвиха да нажежатъ саджакѣтъ, когото видѣхъ че тѣкна единъ въ огъня, видѣа са за да мѣчатъ клѣтитъ ханджѣ. Ханджѣтъ са не даде да го свежатъ и са изтѣгна да побѣгне; въ това врѣме, единъ го раниа по главата съ ножъ и той ранѣтъ побѣгна. До дѣто тона станѣлъ вѣтре то отъ гърменіето на пушкитъ които са изхвърляха рѣнѣ дошли селѣнѣте да видѣтъ шо е и то съ празни рацѣ. Тѣ мисляха че тона е една проста играчка и са намѣриха зачудени като видѣхъ, че п на тѣхъ са пушка. Тогѣна

са съ оружіе, като вѣляха това разбойничѣто побѣгнахъ. Можете да си представѣте монѣтъ страхъ въ нѣхѣрѣтъ, но той не бѣше нишо прѣдъ онова, когато излѣзохъ и видѣхъ неколцина шѣрѣтъ тѣла, другѣ смѣрѣтъ ранѣни охѣтъ; ужасъ ми съвѣтъ когато натѣрѣчахъ и селѣнѣте и захванаха на шѣрѣтитѣ тѣла да оплакватъ кой сына си, кой баща си и колъ мѣжатъ сѣ. Сега като пишѣмъ тѣзи редове рѣката ми са спарѣ, при напоинѣніето на страшията оная картинѣ и сѣрѣдраздѣрашитѣ викѣи за изгубѣнѣтъ по такъвъ единъ варварски начинъ. Потѣрчахъ да по тражимъ дружината си и ето въ една къща единъ човекъ са прострѣлъ мѣрѣтавъ; момчето което ма водѣше надѣнѣна — падна у неувѣтъ надъ шѣрѣтитѣ тѣла на баща си. Азъ смаяхъ са върнахъ назадъ и не знамъ гдѣ да идемъ, но пакъ са яви прѣвъ мене едѣно момче което ма покани да прѣнощевамъ у

пѣсенъ. Домакинитъ, който имаше характеръ своенравенъ и распадѣничѣкъ духъ са доста раздразни отъ тѣзи пѣсенъ. Той зе едно гърне пѣлно съ червено руйно вино и като го подигнѣжъ, рече:

Дружина вѣрна сговорна,

Дано веселби вѣжкога,

Нашитъ сѣрца испѣлѣятъ,

Далѣкъ горчила пропѣждатъ.

И като каза този стихъ, домакинитъ ни съ голѣмо удоволствие отъ виното. По-дѣръ това, той замѣлихъ гърнето о земѣта и го паправи на хилѣда чирѣпчѣта. По безъ да погледне на станѣлото, той са намѣръше, скръсти рацѣ на гърди — свѣкашъ нѣщо отъ невидѣлица му донде — ли излѣзѣ на двора, а отъ тамъ въ градината. Въ нея, на пожѣтъла и полуизсѣхнѣла трѣва, подъ една храсовата а-бѣлка, той наслопи глава на рѣка и са умисли твърдѣ дѣлобо, най послѣ извика:

«О Боже мой, Боже мой, какво нѣщо е челоуѣчки живогъ. Ето на, като туй е гърне. Додѣ е здраво. то е хубаво, уцѣрби ли са прилича на болѣнь, а счуеното е сѣщъ умрѣлъ челоуѣкъ... И като постоя: по... каква е тѣзи тѣгѣ, шо дробѣ моето сѣрце, каза той, Сиромасъ азъ... Да ли не ще ми доидѣ изгѣдо до главата.

Нѣкой отъ събраниитъ изгледахъ тогѣвъ домакина и останѣхъ смѣяни отъ него.

ПОДЛИСТНИКЪ

УЖАСНА НОЩЬ.

(Рѣказъ изъ народнитъ ни животѣ.)

I.

По кѣржалийско време въ село Е. живѣялъ единъ старъ чорбаджий, за когото и до дѣнь-днѣшенъ старцитъ и бабитъ обичатъ да приказватъ. По много работи той са отличавалъ отъ помежудъ своитъ събратия чорбаджии. Та не само отъ тѣхъ, но и изъ всѣчки други свои сѣселѣни, той са е отличавалъ по нѣщо си. Че това било тѣй познѣвалъ го отъ прѣвийтъ доже всѣкий, който го виждалъ и са поразговарялъ съ него. Изрѣстенъ, малко сухъ, съ чело отворено и издѣлѣнѣто, той ималъ лице сѣръчкано. По като го по прегледалъ челоуѣкъ по-добръ, то би познѣлъ че този чорбаджий не е старъ както са показвалъ отъ прѣво вижданѣе. Неговата глава била пѣнтегѣла много. Двамата му снове, убити отъ злодѣици — кѣрджалии, тегѣлѣта, които той гледалъ катадневно въ своитъ братѣя сѣлѣци, не добрий поминѣкъ и лоший вървежъ на цѣло село — всичко това къ само неговото сѣрце и го бѣ докарало безъ време до този халъ — изнемощѣтъ, изсѣхнѣлъ и остарѣлъ.

тѣхъ. Така отидохъ, но можехъ да се заспимъ когато жалостните выкове, выкове на майки, жени, бащи и сичове допиряха до небото, и исканха помощъ отъ Милостивото Цар. Правителство и освободителъ си отъ таква грозны злодѣйства. На угротъ са собрахме съсь двамата си дружина та отидохме въ ханатъ и предъ ханатъ видохме 4-рица убити и 3-ма ранени, имаше ли повече незнай. Ще ви пиша какво е станало отъ послѣ и да ли са хванати злодѣйците.

Н. К.

ПЪТНИ ВПЕЧАТЛЕНИЯ.

ПИСМО II.

Драгъ ми приятелю!

Сичкытъ пътешественици, които сѣ посѣтили Италію, не преставатъ да хвалѣтъ добрия и климатъ и природната ѣ красота. «La bella Italia» (прекрасната Италія) е обыкновенното название, което ѣ са отдава. И наистина, ако можешъ да сѣднѣ отъ впечатлението, което едно бързо преминуване съ железницата прѣзъ Савойскъ Италію имъ направи, азъ съмнѣвамъ да Ви утѣрихъ че тази страна напълно заслужава този, колкото ласкавъ толкозъ и справедливъ епитетъ.

Пътътъ, който отива отъ Триестъ за Италію, не съдържа нищо извънредно прекрасно. Той не различава твърдъ много отъ планината по нашытъ мѣста, дѣто пътникътъ не вижда друго освѣтъ пустъ голъ земи, украсенъ тукъ тамъ съ добръ зеленъ трѣвъ или нѣкоя добръ обработенъ нивъ. Нѣщо като наблягане грандиозно и възбужда въ Италію, вѣтъ изведнѣжъ познание, че ако и природата да е направила съвсѣмъ тѣзи двѣ държавы (Австрія и Италія), то обаче са е показала доста наприцѣна въ естественнытъ дары, съ които ги е надарила. На първѣтъ ти не е дава нищо повече освѣтъ една каменитъ земи; а на вторѣтъ — сичкытъ отъ прелести, които сѣ имъ оприличили на една земна райскъ градина.

Щомъ като пристигнахме на пограничния италіанскъ градъ, Юдине, нѣмъ бѣхъ пригнудени да се спремъ за нѣколко врѣме и да си представимъ нѣщата на гюмрукъ за пригнудение. Начинътъ по който европейскытъ гюмруци са отнасятъ къмъ пътниците, заслужава похвала. Тука вѣтъ нѣма да срещнешъ онзи вытъ и кръстѣтъ и онзи извънредно грубостъ, които сѣ отличителнытъ премежества на немскытъ гюмруци. Ако гюмручътъ, по нашытъ мѣста, е станалъ планина за пътниците и търговци, то, напротивъ, европейскытъ гюмрукъ не е нищо друго освѣтъ просто забавление. Гюмручътъ са приближава до Васъ, сними са шапкытъ, и като Ви поздравя по единъ най-учтивъ начинъ, помолва Ви да си отворите сандъчѣтъ или чантѣтъ. Сѣтъ като свърши пригнудението си, което обыкновенно не трае повече отъ двѣ три минути, то Ви заключава нѣщата, подава Ви ключоветъ и Ви направи нѣколко сухи комплименти за дѣто е сторилъ труда да му покажете нѣщата си. Едно нѣщо само има, което прави цариградскытъ и европейскы гюмруци побратими, и то е: че и двамата сѣ добры рушветчи. Единъ франкъ пуснѣтъ въ рѣкѣтъ на гюмручѣтъ въ Италію, може да Ви помогне толкова, колкото едно чѣрече Ви помага въ Цариградъ.

Отъ Юдине патѣтъ са захвашае същинската Италія, и пътътъ прѣзъ който миннахъ са състои отъ едно пространно поле, което държеше около 9-10 часа. Сичкото това про-

странство бѣше прекрасно намычено съ зелены дървета и прѣтнѣ градини. Сѣка пѣда земи са виждаше да бѣше обработена и употребена въ нѣщо си. Самъ тамъ разпрѣснати изъ тѣзи широки поляна, са сѣзиралъ нѣколко нѣтъ нѣтъ (лѣтнѣ къщи) на италіанскытъ богаташи. Малкытъ, нѣ чисти, сѣла, съ своитъ нѣтъ общо бѣли зиданѣ, бѣхъ очевидно доказателство че тука трѣбаше да живѣе единъ народъ предаденъ на трудолюбие. Различнытъ изрядны шосета, които крѣстосахъ на сѣкъ посокъ тѣзи страни, показвахъ че тукъ владѣше едно правителство, което не щадеше нищо за благосъстояние на своитъ поданици. Съ единъ рѣкъ, природата са виждаше да бѣ съ сръдоточила сичкытъ си прелести и красоти въ тѣзи земи, тѣй добра и толкозъ очарователна.

Тука му е, мислѣмъ, мѣстото да Ви кажѣмъ нѣщо си вкратцѣ и за характерътъ на жителитъ на тѣзи страни. Италіанецътъ е вобще доста привѣтливъ; той е скромнѣтъ, вѣтъливъ, и до толкозъ разговорливъ, щото по нѣкога това му послѣние способство приближава до зевекливъ. Той е сѣкога ухыленъ и засмѣвъ. Въ него нѣма да намерите онзи замъглѣностъ, който тѣй ясно характеризира потомците на Тевтонското племе, нѣто пакъ онзи извънредно буйностъ и разпаленостъ, неотемлемы качества на побратима му — Френца. Сѣмото изражение на лицето му показва, че той има еднакъ щото голъ лекостъ въ характера си. Италіанскытъ сѣланинъ е трудолюбивъ и пиргавъ. Той са пече цѣлъ денъ на сѣнцѣтъ занѣтъ въ полскытъ си работѣ, и сѣкога, работи или не, вѣтъ ще видите въ устата му една дългъ пѣлъ, който той обща толкозъ колкото и найпѣтъ сѣланинъ обща чѣбукулѣтъ си. Сѣлчанкытъ са виждатъ и тѣ да зематъ живо участие въ работѣтъ на мѣстѣтъ си, и азъ мислѣмъ да кажѣмъ че тѣхното трудолюбие не пада по долу отъ онѣна на българскытъ сѣлчанкы. Една рѣка, обыкновенно сѣла, една чѣрсна кѣрпа завързана на прѣта и единъ раченикъ забравенъ на главѣтъ ѣ — ето ви пѣтътъ катъ обикло на италіанскытъ сѣлчанкы. И тѣ като нашата Българка не са грѣши тѣтътъ много за кратката си, (?) които обыкновенно сѣ босы.

Сѣтъ едно дѣто пътуване отъ 12 часа, нѣтъ пристигнахме въ Верона, — градъ прочутъ по силнытъ си укрѣпленѣ. До прѣдъ 1866 год. той съставляваше частъ отъ австрійскытъ владѣнія; нѣтъ злочестѣта, които тогавашната война нанесла на Австрію, имъ принудилъ да го отстъпи на Италію. Градътъ е расположенъ върхѣтъ една нѣтъ дѣлобѣкъ долина. Наоколо му са издигатъ нѣколко хълмове, върхѣтъ които сѣ създали малкы, нѣтъ яки, отдалѣкъ крѣпости. Изгледътъ на града отъ далечъ са показва доста приятенъ, нѣтъ вѣтрѣшностъта му никакъ не съотвѣтствува на нѣтъкашностътъ. Повечето отъ зданията сѣ вѣхѣтъ и почти на сѣбаранѣ, улицы доста широки, нѣтъ не по добръ направены отъ колкото цариградскытъ. Верона има тѣтътъ малко любопытны нѣтъ, които да изыскатъ едно продължително бавение. Едничкото нѣтъ, което заслужава едно посѣщение, е добръ сѣзаченъ Римскытъ Амфитеатръ. Той е направенъ въ видъ на единъ сплюснатъ кръгъ и са намира на едно широко и отворено мѣсто, което са сѣгата като сѣланата пѣда на Веронѣ. Аренаѣ е въ видъ на търкало, и наоколо са издигатъ 45 рѣда сѣланища които, казватъ, можѣтъ да съберѣтъ около 22,000 жители. Зданието си стои извънъ тѣй непотѣтъ, каквото е било и нѣтъ арбѣто на Римлянитъ, освѣтъ една малка частъ, която е била еъ.

борена отъ едно землетресѣние въ 1814. Разнытъ затѣтены подземни дупки, които едно врѣме сѣ служили като тѣхници на дивытъ звѣрѣе и на нѣкои си христіанскы мѣченици, сѣ си останали здравы и неповредены. Въспоминанията съ които този Амфитеатръ е тѣсно свързанъ, правятъ го едно доста любопытнѣтъ нѣщо за сѣкъ пътникъ. И наистина, когато са исправите на върха на този плачевнѣтъ паметникъ на миннаѣтъ сѣлажъ и вѣтъче на единъ силенъ народъ, и погледните врѣзъ аренѣтъ дѣто нѣкога сѣ кръвѣтъ на дивы звѣрѣе и чѣловѣкъ е тѣчаза размѣсѣна, вѣтъ не можете освѣтъ да настрѣхите при напоминаніето на таква ужасно арбѣше. До една отъ главнытъ входны врати на амфитеатра има една мраморна плоча забѣта въ стѣнатъ, която е турена за въ споменъ на посѣщеніето което Наполеонъ I-й му направѣлъ. Не далечъ отъ тука са намира статуята на безсѣртнытъ италіанскы поетъ, Данте. Тѣе издѣлана отъ чистъ бѣлъ мѣмарѣ. Поетътъ е представенъ обличѣтъ въ дългъ римскъ дрѣхъ, съ очи наведени на долу, и нѣтъчкано му чело искусно показваше мисль и гѣнѣ.

Сѣтъ едно кѣто бавение отъ 3-4 часа, нѣтъ пакъ са качихме на железницѣтъ и са опѣтъхмы за Тиролокытъ планины. На скоро нѣтъкопѣното италіанско поле, което бѣше вече захванало да става доста монотонно и отъчѣтелно, са затули отъ очѣтъ нѣтъ и прекраснытъ тиролокы горы са воспрѣчихъ напредъ нѣтъ. Высокытъ нѣтъ стрѣмны върхове, покриты отъ зелены чамовы дървета, са издигахъ гордѣливо въ въздуха и са крѣпяхъ въ рунтавытъ облацѣ. Тукъ тамъ врѣзъ стрѣмны и почти непристъпны канары стояхъ развѣнчѣтъ на нѣкоя си крѣпостъ, — остаткы отъ врѣмето на феодализма бароны. Но и тука, въ това затворено мѣсто, сѣроаишѣта са виждаше да са бѣтъвѣли, защото сѣлата не са състои отъ нѣтъкопѣно друго, освѣтъ отъ прости бѣны колибы. Тиролокытъ вѣтъ сѣ живѣности, пѣтъгавы, аѣтъгавы, прѣтапы и до нѣтъкашъ набожны. Подъ сичкытъ сѣ Католицы. Гѣтъмъ безопасностъ владѣе по тѣзи страни, и азъ чухъ много дѣти да казватъ че чѣловѣкъ може да пътува пѣтътъ даже и пощѣ безъ да има да са страхува отъ нѣтъ.

Бѣше са почти мѣръмѣръ, когато нѣтъ пристигнахме въ Инсбрукъ, — малкъ крадецъ който са счита като главенъ градъ на Тиролъ. Топ са намира посрѣтъ поляна на рѣкѣтъ Инъ, и е забѣкопѣтъ отъ сѣкъ страдѣтъ съ высокы планины. Името Инсбрукъ (Инновъ мѣстѣ) му са дава по причинѣ на дървенѣ мѣстѣ, който прѣмѣнува рѣкѣтъ-тѣ. Тука на този мѣстѣ, въ 1809, Френцитъ прѣтѣрѣхъ едно страшно поражение отъ Тиролокытъ сѣлани подъ предводитѣлство на Хубера. Отъ сѣмото си прѣладо мѣстоположеніе, градътъ са насладѣва са единъ здравъ климатъ; и това е което накарва едно значително число чужденцы да дохождатъ да прекарѣтъ горѣщѣтъ дни на лѣтѣто. Между най-любопытнытъ работѣ въ този градъ, францисканската цѣрква занимава първѣто мѣсто. Въ ней са намира великолѣпнытъ гробъ на Максимилианъ I, германскы императоръ. Гробътъ е украсенъ отъ 24 барелефы, които представяватъ по забѣлжителнытъ сѣбитѣ въ живота му. И отъ двѣтъ страни на гроба сѣ наредѣны 28 тѣчѣны (бронзены) статуи на знамениты хора, между които са наизрѣтъ най-отличнытъ членове на австрійскытъ царскъ фамилия. Въ сѣкътъ тѣзи чѣркви са намира а статуята на Андрея Хофѣръ, войводата на Тиролокытъ вѣстаницы. Той бѣтъ отъ по напредъ единъ простъ ханджѣ, нѣтъкопѣно въ 1808 френскытъ и баварскы войскы нападнахъ на Тиролъ, той на-

кара Тиролокытъ да са възбунтуватъ и тѣ го избрѣха за свой главатаръ. Той прогони Банарцитъ отъ Тиролъ; разбѣ нѣколко плати френскы войскы, и лѣтъ сѣключѣніето на Виенскыя сѣюзъ той, заедно съ дружинаѣтъ си, сложѣ долу оружіето си. Наклеветѣтъ отъ послѣ че ужъ нѣтъ тайны сношенія съ Австріянитъ, той бѣтъ уловенъ въ 1810 и повѣденъ въ Мантуа, дѣто го и убѣхъ.

Прѣдъ да свършиѣ, нека Ви разкажѣмъ нѣтъкопѣны анекдотѣ, който ще Ви даде едно ясно понятие за до коко Европейцитъ знаѣтъ за насъ Българитъ. Въ железницѣтъ азъ са запознахъ съ единъ Англичанинъ, католичскы поѣтъ. Като ми гѣдаше че азъ носѣмъ фѣсъ, а не шапка, той любопытствава да узнае отъ какъкъ сѣмъ народностъ. Дѣтъ азъ са казахъ да му отговорѣмъ, той изненадѣнно ми попыта, да не бѣ да сѣмъ Китецъ. Азъ са засѣхъ и му отговорихъ отрицателно. Другарѣтъ ми са намѣси въ разговорѣтъ, и му каза че ако даже и да ми чуеше да говорѣмъ матерныя си языкъ, той пакъ не бѣ могѣлъ да познае народностѣтъ ми. Това направѣ Англичанина още по любопытнѣтъ, и като са обѣръмъ къмъ мене, попыта мя по единъ серіознѣтъ начинъ: «Мексиканецъ ли сте, Господине?» «Не» отговорихъ азъ; «азъ и на сѣмъ бѣлъ не сѣмъ вѣтъдалъ Мексико. Азъ сѣмъ Българинъ.» Този ми отговоръ го стрѣсѣ, и той си вѣтъчѣна очѣтъ въ мене, като че му гонорѣхъ за еретическы работѣ. «Българинъ? Българинъ?» промѣрмѣра той. «Шо е това Българинъ?» Азъ тогавѣ му разправихъ за Българитъ, за мѣстѣто, което тѣ населяватъ, и за языкъ и народностѣтъ нѣтъ. Въпросѣтъ копѣто той сегѣмъ тогѣмъ ми заядае, бѣхъ ясно доказателство че той не знаѣше положително нищо за нашъ народъ. Чудно нѣтъ! си помислѣхъ азъ, щото единъ такѣвъ чѣловѣкъ да знае повече за дивнытъ племена въ Африкѣ и Австралиѣ, отъ коикото за единъ народъ който живѣе въ Европѣ!

С. Панаретовъ.

ПОЛИТИЧЕСКИ ПОВИНИ.

ФРАНЦА.

Колкото повече приближава отворѣнето на Френската камара, толкозъ по-много вѣтрѣшната политика на правителството на Макъ-Махона стана разбѣбитѣно и разбѣркано. Колкото повече народѣтъ исказна и определяе своитъ потребности, нужды и желания, толкозъ по-много монархисткытъ партия угрожава тѣхнытъ интриги. Вѣтъки са приготѣвяна въ тѣзи минути за градецитъ изборѣния които ще станѣтъ за всѣкытъ общинѣ въ Франца, отъ утрѣ. Между това за изборѣтъ са приготѣвени много злоупотребления и сѣмѣтъ разпарическы партии не дѣхѣтъ въ това време. До колкото сочѣтъ самитъ работѣ може да са каже колкото за сега че всѣкытъ опѣтанѣтъ отъ страна за да употребѣтъ Макъ-Махона като оръдие срѣщу рѣпубликанската страна, ще отплатѣ на юкъ. Нека земаѣтъ каквото щѣтъ име, нека са зовѣтъ утравѣнтѣнци или демократи, консерватисти или либералци, нека сѣмъ подѣнѣватъ подъ прѣпорѣтъ на вѣдѣщата императрица или подъ прѣпорѣтъ на княза Жерома, Бѣлопартистѣтъ днесъ сѣмъ една партия които нѣтъ друга сила осѣтъ амбициѣта на своитъ главатарѣ. Тѣтътъ за вѣтърѣтъ, е че тѣ сѣмъ кадѣрия да разбѣркѣтъ бѣше нѣколко врѣме тѣзи злочѣста Франца. Но да земаѣтъ властѣта публично, законно, въ името на народа, това е което ще аѣтъ прѣсѣдѣне. Врѣмето е най-добрий учитѣлъ. То ще дойде

вата постѣпка. Но въ онзи шумъ, тѣ го забравихъ отведѣтъ. — Въ това време двамѣ непознати, обвѣнѣтъ въ лѣги дрѣхѣ, подъ които личеше, че са крѣхѣмъ опасни хора, преминѣхъ подъ стрѣхѣта на къщата. Нѣтъ отъ свѣдѣнитъ ги сѣликасахъ и опашени, тѣ повикахъ домакина. Като нѣтъкопѣно зѣтъгове са впуснѣхъ тѣзи непознати и прѣзъ двѣра отидохъ да са невидѣтъ...

До като полу-растреперани свѣдѣбаритѣ изгледвахъ подѣръ тѣзи двамѣ хора и ниско-ниско си шепнахъ това сѣмъ кѣрдѣжалии, домакинѣтъ са озѣва при тѣхъ съ очи зачѣрвени по което личеше че той бѣ пролѣтъ нѣколко личѣ.

Вѣ сила той са трудѣше да са покаже весѣлъ и засѣмѣ.

— Какво е това безпокойство по вашѣ образѣ, попитѣ той живо като са обѣръмъ къмъ всѣчка дружина свѣдѣбарѣ.

— Кѣрдѣжалии двамѣ, ниско му отговорихъ нѣколко гласове.

— Двѣмъ кѣрдѣжалии! е, че какво е станало? Двѣмъ кѣрдѣжалии. които нѣматъ нищо вашѣто юнацко сѣрце, нѣтъ вашата сѣжѣна мишца, минали и замѣнѣли, а вѣтъ треперѣте като листѣ. И вѣтъ пусто-окапѣлъ за юнаци ми са перчетѣ!

— По;

— Но какво, не е ли срамѣта на

вашата пора момѣи да имъ трѣпѣ сѣрцето отъ двамѣ кѣрдѣжалии? Момѣта, бѣдете по сѣрчени, по юнаци ако иска да направите всѣчки злодѣйци да бѣгѣтъ отъ насъ, разбираѣте ли ма.

— Да живѣе дѣто чорбаджи продума единъ средѣ пора чѣвѣкъ.

— Да пиемъ за негова здравѣе, продума други, който грабѣмъ и издѣнѣмъ гѣрнето та го прѣеуимъ.

Тѣй отъ дума на дума весѣлитъ гѣсти забравихъ за станѣлото. Но пакъ ако и да са предадохъ на приятѣнитъ си развѣличенія, все нѣмаше напредѣнитъ живѣи и разпалѣни весѣли и шумни выкове.

III.

Лека по лека сѣрѣднѣтъ приближаваше, а трапезитъ са йѣше не дѣгахъ, здравѣнитъ са приповтарѣхъ тѣзи за чѣстъ на младоженѣтъ, тѣзи за хатѣра на кума, онѣзи за здравѣето на стари свѣтѣе и свѣтици и пр. Мѣсечко, който на скоро бѣше изсѣрѣлъ, като че участуваше и той въ тѣзи весѣли и горѣ отъ високо гледащѣтъ сѣмѣмъ говорѣше на подѣмѣтъ: «Новѣсѣлете са, повѣсѣлете йѣше малко, за дѣможите послѣ доволно да са напѣчатѣ.»

Когато единъ отъ пѣрушѣнитъ гѣстѣ поѣ здравѣцѣта и зе да напѣва за отѣръванѣето на сѣлото отъ кѣрдѣжалии гѣнения и чорбаджийски прѣтѣсненія, до-

макину са жалѣа дожали и безъ малко шо не заплака. Този домакинъ бѣ дѣдо Драганъ, злочѣстѣтъ чорбаджи, който водѣше на прѣводъ едно сѣромашко момѣе, като му даваше единѣката си дѣщерка Славка. Весѣлъ бѣше той, но... едно непонятно безпокойство го не оставѣше да са предаде съвѣршенно на шумѣнитъ и радостни весѣли. А сега, като изслуша благословѣката на свѣдѣбарѣ, не можѣ да са сѣдѣрѣмъ и двѣ сѣзѣи са потѣрѣко-лихъ по поблѣдѣнитъ му страни: спомена за убиванѣето на синоветъ му го бѣ посѣтилъ и той са отдалѣчи въ прѣста дѣто свободно можѣше да въздѣхне.

Хубавата маѣма булака сѣгледа че тепѣка и нѣмаше. Съ ангелска усмѣвка тя изгледѣ свой любезнѣтъ младоженѣникъ, а послѣ и всѣкытъ гѣсти, и сѣмѣмъ, чрезъ това, тя имъ искаше прошка, дѣто щѣше да ги остави за малко време. Лека по лека по прѣсти тѣ нѣкоци и отидѣ на право въ прѣста дѣто заварѣ тейка си колѣнѣчилъ предъ иконѣта на Св. Богородица и на Исуса Христа. Пѣсѣнѣко той си четѣше пѣтъкопѣно молитѣ, отъ които тѣ нищо не разбѣра; чу само като споменуваме между другѣто: «Богѣе опѣзи ми я поне неа; тѣ ми е единѣко чѣдо, единѣка останѣла дѣщерѣ и подѣорѣка на старѣсть.»

Набожнѣта Славка като видѣ татка си да са моли тѣй усѣрно за неѣ, колебѣчивѣ и тѣ близо до него, но безъ да я види той. Дору когато свърши молебѣта си той видѣ сѣмѣмъ дѣщерѣ си при него, колѣнѣчила и сѣмѣмъ моляща са. Попѣска да скрие безпокойството си и да са покажи весѣлъ; но напѣрно; лицето му го издаваше, безъ да ще той.

Славка станѣ и продума:

— Тейко, тейко, защо си толкозъ наскѣрбенъ, защо кѣсашъ ранѣното си сѣрце. За мене ли, тейко? Ако е за мене, утѣши са. Азъ ще сѣмъ пакъ твѣята корѣна дѣщерѣ, никѣга... никѣга не щѣ са отѣбѣли отъ тебѣ. А ако е за друго, моля ти са, кажи ми.

— Не питай, аѣще, не питай, отговорѣ сѣ дрезѣвътъ гласъ нажалѣний до дѣното на сѣрцето си баща. Ти си йѣше млада-зелѣна, неопѣтна си дѣще, и не знаѣшъ какѣви бурни облацѣ са вѣятъ надъ нашѣтъ глави.

Славки изведнѣжъ доде на умъ за кѣрдѣжалитѣ. Потрепера тѣ, като отъ нѣтъкопѣно близка опасностъ, и паслѣни глаѣва до бащинѣнитъ си гѣрѣди, прѣгѣрънѣ го и каза:

— Тейко, ти имѣашъ право. Но добръ е Господъ, той ще си имѣ елѣта и за насъ. (Слѣдова).

Въ Печатницата на Д. Арамяна.